

Homoseksuele priester Theo Koster gruwelt van onderscheid tussen mense

'GEKWETST DOOR

WEDEROM REURING OVER SEKSUALITEIT IN DE ROOMS-KATHOLIEKE KERK. Ditmaal over de transgender Rhianna Gralike. Ontslagen met instem-

ming van kardinaal Wim Eijk als penningmeester van de Norbertusparochie in Flevoland. Dus sprong het Werkverband van Katholieke Homo-Pastores (WKHP) voor Gralike in de bres. Herzie de kerkelijke leer, was de boodschap, ook de kerk heeft homo's, lesbiennes en transgenders als dienaars. Ze verdienen geen afwijzing maar barmhartigheid.

door HANS KUITERT

Om Theo Koster (64) kun je niet heen. Niet qua verschijning, niet qua opvattingen. De lange, bedachtzame Dominicaner priester is het boegbeeld van een groep van momenteel zestig mensen waar de rooms-katholieke kerk, en zeker de huidige equipe bisschoppen, het liefst het zwijgen toe doet. Homoseksuele mensen die door beroep of roeping een speciale band hebben met de katholieke kerk hebben zich verenigd in het Werkverband van Katholieke Homo-Pastores (WKHP).

Veelal opereren ze in de luwte, maar ze maken, net als gewone homoseksuele gelovigen ook deel uit van het volk van God. Of de bisschoppen dat nou leuk vinden of niet. Het is hen een gruwel dat de kerk een onderscheid maakt tussen mensen. Dat is toch niet wat het Evangelie predikt. Het wordt hoogste tijd daar een einde aan te maken.

'Je moet juist uitnodigen en niet uitsluiten'

Het is een bede die niet zal worden gehoord. In oktober is er een speciale synode in Rome over gezin en seksualiteit. Bij de voorbereidingen vorig jaar leek het er even op dat het Vaticaan van Franciscus een draai zou maken, maar inmiddels staan de conservatieve neuzen weer dezelfde kant op. Het homohuwelijk is ook de paus een brug te ver, maar anders dan zijn voorgangers heeft hij bisschoppen en priesters wel opgeroepen open te staan voor andere samenlevingsvormen dan het huwelijk tussen man en vrouw.

Dat hoeft hij Theo Koster niet te vertellen. Als homoseksueel en priester weet hij dat al heel lang en doordeesemt zijn pastorale werk daar ook mee. Hij verwacht van de synode geen wonderen. „Deze paus heeft geen andere opvattingen, maar hij stelt wel de mens centraal. Homo's zijn geen gemankeerde mensen. Ik denk dat als deze paus echt in gesprek gaat met homo's en ontdekt dat de kerkelijke houding hun menselijke waardigheid aantast, dat hij de leer verandert.”

Homoseksualiteit is niet zondig, zoals de kerk propageert. Hij zucht: „Homo's worden gekwetst door de kerk. Ze worden buitengesloten, er is daardoor veel leed. Mensen hebben een eigen geweten,

een eigen relatie met God, daar kan de kerk niet tussen staan. De kerk is niet belangrijker dan God. Ik zou in gewetensnood komen als ik twee mannen, twee vrouwen op wie de zegen van God rust de bevestiging hiervan zou weigeren.”

Theo Koster is geen man die er de beuk ingooit. Hij is van de dialoog en die schuwt hij bepaald niet

'Blij met avontuurtjes die ik heb gehad'

met de bisschoppen. „Ik verwijt de bisschoppen dat ze zo weinig het gesprek zoeken.” Maar er zijn uitzonderingen. Hij brengt een recent gesprek te berde met hulpbisschop Rob Mutsaerts van Den Bosch. „De conclusie was dat we het hartgrondig oneens zijn, maar dat er ruimte is voor verschil in standpunten in de kerk. Allebei denken we er anders over, maar beiden vanuit het hart en het geloof.”

Het werkverband begon al in 1980. Bisschop Gijssen had met zijn uitspraken over homoseksuelen een toorts aan kritiek ontstoken. Na een demonstratie in Roermond, met ook homoseksuele priesters, pastorale werkers en kloosterlingen ontstond het idee

'Ik had meer last van mijn lengte gehad'

van een werkverband. „Met het verband hebben we twee pastorale brieven geschreven naar alle parochies over geloof en homoseksualiteit. Tot zegen geroepen en tot zegen bereid. Verschillende ordes als bijvoorbeeld de Dominicanen hebben dat financieel gesteund. Simonis reageerde indertijd welwillend al werd ons natuurlijk wel verweten dat we een seksuele relatie loskoppelden van het krijgen van kinderen. Dat was een heel an-

n

DE KERK'

Theo Koster, boegbeeld van homoseksuele religieuzen die zich hebben verenigd in het Werkverband van Katholieke Homo-Pastores. „Het officiële kerkbeeld is niet het ware kerkbeeld.”

FOTO
RIAS IMMINK

dere houding dan nu.”

„Ik was als student ook actief in het COC. Dat waren hele discussies. Hoe kon ik als homo kloosterling worden, want dan ben je een soort super katholiek. Voor de Dominicanen was dit geen probleem. Toen ik als novice intrad was gewoon duidelijk dat ik homo ben.”

Koster, pastoor van de studentenkerk van de Radboud Universiteit in Nijmegen: „Mijn homoseksualiteit hoort net zo bij mij als mijn lengte. Acceptatie van de omgeving is belangrijk, maar ook dat je dingen zelf accepteert en er voor kiest. In de vijfde klas van het gymnasium werd ik gepest vanwege mijn lengte. Maar er was ook een klasgenoot die me duidelijk maakte door de manier waarop hij

met me omging, dat hij me wel aardig vond. Daardoor ben ik anders gaan denken over mijn lengte. Voor mijn homoseksualiteit geldt hetzelfde. Het sociaal gedrag van anderen is bepalend. Mensen die er geen belang bij hebben dat ze je aardig vinden, leren je positief om te gaan met dingen in jezelf waarmee je het moeilijk hebt. De omgeving houdt je een spiegel voor.”

„Op het seminarie, bij de Redemptoristen, was seksualiteit iets angstigs. Er was geen hang naar meisjes en daar zat je ook niet mee. Je hoefde niets te verstoppen, want je was je er niet van bewust. Het speelde gewoon niet.”

Theo Koster besloot theologie te gaan studeren in Nijmegen, maar niet om toen al in een klooster te

'Omgeving houdt je een spiegel voor'

gaan wonen. „Ik ging alleen wonen en daar heb ik mezelf leren kennen. Ik kwam uit een groepsclub, wist toen ook niet dat ik zelf homo was. Ik ontdekte dat er steeds meer studenten waren die homo waren, maar ik had meer last van mijn lengte gehad. Ik ben blij met de avontuurtjes die ik heb gehad en dan weet je wat je mist. Een relatie is mij veel te benauwend, ik ben meer van het groepsverband. Ik heb voor de broeder-

schap gekozen en dat verdraagt zich niet met een vriendschap als leefvorm. Als ik alleen zou komen te staan, zou ik een vriend zoeken en hem zeggen dat hij toch tweede keus is.”

Ook andere ervaringen, zoals de zelfmoord van een vriend, vormden de Dominicaan. Van zijn homoseksualiteit heeft hij nooit een geheim gemaakt, maar de wijze waarop er binnen de kerk tegen homoseksualiteit werd en wordt aangekeken maakte hem kritisch. „Het officiële kerkbeeld is niet het ware kerkbeeld”, zegt hij stellig.

Hij legt dat uit aan de hand van Bijbelse verhalen en komt automatisch bij de eucharistieviering, waar in de afgelopen jaren pastoors, zoals in Reusel, moeilijk de-

den als een homoseksueel aansloot voor de hostie.

„Jezus brak het brood ook met tollenaars en zondaars. De eucharistie is het lichaam van Christus, je wordt samengevoegd en dat kan jou veranderen. Wie zich genodigd weet is welkom. Neem en eet, en zeg niet vooraf die mag wel en die mag niet meedoen. De eucharistie verbindt ons. Daar put je kracht uit. Dat verandert mensen, die verbondenheid. Kunnen we dat als kerk opbrengen, zitten we op de goede weg? Dit van nu is in ieder geval de verkeerde weg.”

Diep vanuit zijn wezen komt het slotakkoord: „Van de kerk mag je verwachten dat ze dat stimuleert, dat ze verbindt. Niet dat ze buitensluit, zoals nu gebeurt.”